

NIHAK 2022

NIHAK on seudullinen kehitysorganisaatio, joka tuottaa yritys- ja aluekehityspalveluja Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa.

Sisältö

- 3 Pääkirjoitus
- 4 NIHAKin palvelut
- 5 Onnistunut omistajanvaihdos + NIHAKin edunvalvonta
- 6 Vauhtia uusille liikeideoille
- 7 VAU!HAUS virittää sujuvaan työntekoon
- 8 Hanke-esittely: Yrityksille eväitä kasvuun
- 9 Yhteistyökumppani: Yhteisen tekemisen meininkiä
- 10 NIHAK on kunnille kehittämisen kumppani
- 11 Yritysten lukumäärä, yritystuet ja liikevaihto
- 12 Seutukunnan kehitys
- 14 Hanke-esittelyssä yritysryhmähankkeet
- 15 Tapahtuma: Back to work kannusti suuntaamaan maailmalle
- 16 Kansainväliset palvelut kuntoon yhteispelillä
- 17 NIHAKin avulla yrittäjäksi
- 18 Elinkeinoelämän tilanne
- 19 NIHAKin seutuhallitus ja talous
- 20 Henkilökunta
- 22 Hankkeet 2022

PÄÄKIRJOITUS Toni Krankkala, toimitusjohtaja

Vahvat ja vastuulliset pärjäävät muutoksessa

Viime vuosina maailmanlaajuiset kriisit ovat seuranneet toisiaan. Samaan aikaan NIHAKin alueen yrityksillä on kuitenkin mennyt tilanteeseen nähden hyvin. Ne ovat kehittäneet toimintaansa, hakeneet uusia markkinoita, rekrytoineet työntekijöitä ja tehneet investointeja.

Toimitusvarmuus ja riskien hallinta ovat yhä tärkeämpiä yritysten päätöksenteossa. Valmistusta pyritään saamaan lähemmäs, Eurooppaan ja Suomeen. Myös kumppaneiden vastuullisuus on yhä tärkeämpi kriteeri kaupanteolle ja rahoituksen saamiselle. Vastuullisuus on tänä päivänä kilpailuetu myös työntekijöiden houkuttelemisessa. Tutkimusten mukaan parhaat osaajat hakeutuvat yrityksiin, joiden arvomaailman he jakavat ja jotka toimivat läpinäkyvästi.

Nämä isot muutostrendit koskevat myös meidän alueemme yrityksiä, jotka toimivat osana globaalia valmistusketjua. On nähtävissä, että vastuulliset, laadukkaat ja kilpailukykyiset yritykset pärjäävät muutoksessa.

Alueemme yrityksistä on löytynyt resilienssiä, ja ne ovat pystyneet sopeutumaan joustavasti uusiin tilanteisiin. Tämän alueen vahvuus on myös se, että emme ole riippuvaisia yksittäisestä isosta yrityksestä tai toimialasta.

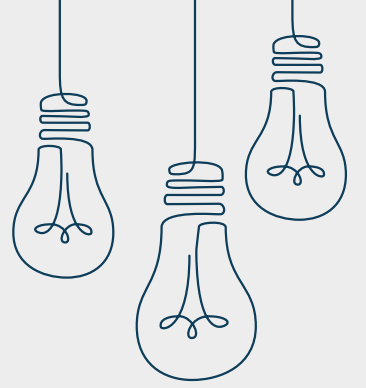
Myönteinen kehitys näkyy myös työllisyystilastoissa. Vuoden 2022 syksyllä Nivala-Haapajärven seutukunnan työttömyysaste painui ennätyskellisen alas, ja oli selvästi pienempi kuin Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa keskimäärin.

Venäjän sotatoimia paenneita ukrainalaisia on asettunut alueellemme iso joukko. Heidän työllistämisen ja palvelujen järjestäminen on osoittanut, kuinka tärkeää on yhteispeli ja vastuunotto. Prosesseja on alueellamme kehitettävä edelleen, sillä ulkomaalaisen työvoiman saaminen alueelle ja pitäminen täällä ovat avainkysymyksiä tulevaisuudessa.

NIHAKin aluetta kuvataan usein sanaparilla teollistunut maaseutu. Täällä elinvoima syntyy monenlaisista vahvuuksista: monipuolisesta teollisuudesta, omasta alkutuotannosta, digitalisaation hyödyntämisestä. Tulevaisuudessa yhä vahvempi jalansija on myös uusiutuvan energian tuotannolla. Kaikki nämä liittyvät huoltovarmuuteen, jonka merkitys on viime vuosina noussut aivan uuteen valoon.

Maaseudun keskuksilla ja niiden yrityksillä on paljon painoarvoa tässä maailmantilanteessa ja täydet mahdollisuudet menestyä myös tulevaisuudessa. Ne mahdollisuudet meidän kannattaa hyödyntää.

Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry 2023
Toimitus: Hanna Perkkiö Taitto: Marika Elina Kaarlela/Gekkografia
Kansikuva: Shutterstock ja Ari-Pekka Hihnala, muut kuvat NIHAK ellei toisin mainita

KUNTAKOHTAISET
YRITYSPALVELUT

Yrityksen perustaminen

Liikeidean kehittäminen

Yritystukien ja rahoituksen neuvonta

Liiketoiminnan kehittäminen

Yrityskaupat ja omistajanvaihdokset

SEUDULLISET
YRITYSPALVELUTKansainvälistymis-
palvelut

VAU!HAUS-yhteistyötilat

KV-Café

Viestintä ja tietopalvelut

EU-yritysrahoituspalvelut

Hankekehittäminen ja yhteistyön edistäminen

Mikroyritysten
ydinryhmätoimintaNIHAKIN YRITYSNEUVONTAPALVELUT
**Mukana ratkomassa
yrittämisen haasteita**

NIHAKin tehtävänä on auttaa yrityksiä menestymään. Asiantuntijoidemme osaamista voivat hyödyntää kaiken kokoiset yritykset toimintansa eri vaiheissa. Tarjoamme maksuttomia yrityspalveluita Kärsämäellä, Nivalassa, Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä. Lisäksi vientiasiantuntijamme palvelee kaikkia alueemme yrittäjiä koko seutukunnan alueella. Toteutamme myös alueellisia kehittämishankkeita, joiden kautta yritykset saavat monipuolisia koulutus-, kehittämis- ja tutkimuspalveluita.

”NIHAKilta olen aina saanut käytännön apua ja rohkaisua yrityksen kehittämisen kannalta tärkeissä siirroissa. Vaikka yrittäjänä on itse vastuussa kaikesta, henkinen tuki on arvokasta. On hyvä tietää, että aina voi soittaa ja kysyä neuvoa. Ilman NIHAKin tukea emme varmasti olisi tässä pisteessä.”

Maarit Halonen, Arjen Avuxi Oy, Pyhäjärvi

**Onnistunut omistajanvaihdos tapahtuu
ennakoiden ja asiantuntemusta hyödyntäen**

Kun yritys vaihtaa omistajaa, kyseessä on joka kerta oma ainutlaatuinen tapauksensa. Useimmiten jossain vaiheessa ulkopuolinen asiantuntija-apu on tarpeen.

Vuoden 2022 aikana NIHAKin palvelujen piirissä oli kymmeniä omistajanvaihdostapauksia. Usein kyse on yhtiön sisäisistä omistajajärjestelyistä, mutta monissa yrityksissä on viety läpi myös sukupolvenvaihdoksia.

– Avustamme yrityksiä pääosin pienissä kaupoissa. Niissä voimme tarjota neuvontaa ja myös käytännön apua, yrityspalvelupäällikkö **Marika Kumpula** kertoo.

Isommissa yrityskaupoissa tarjotaan ensivaiheen neuvontaa ja ohjataan yrittäjät edelleen asiantuntijapalvelujen äärelle. Niitä ovat erilaiset kaupalliset toimijat, jotka tarjoavat esimerkiksi lakipalveluja, arvonmäärityksiä ja kauppakirjojen laatimista. Asiantuntija voi auttaa tarpeen vaatiessa myös kaupan rahoituksen suunnittelussa ja sen hankkimisessa, jotta kauppa saadaan toteutettua.

Nyrkkisääntönä kaikissa omistajanvaihdoksissa pätee Kumpulan mukaan se, että asiaan tartuttaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

– Meidän tavoitteenamme on, että yritykset olisivat meihin yhteydessä ajoissa, jopa vuosia ennen kuin itse vaihdos tulee ajankohtaiseksi. Kauppaan on syytä varautua hyvissä ajoin, jotta esim. verotusta voidaan suunnitella ja tarvittaessa muokata myös yhtiön rakennetta.

Yleinen ongelmakohta on, että yrittäjällä ei välttämättä ole tietoa yrityksen arvosta. NIHAK järjesti viime vuonna koulutuksen, jossa käytiin läpi arvonnäyritystä.

– Omistajanvaihdoksesta puhuminen ei aina ole helppoa. Arvonmääritykseen sen sijaan on matalampi kynnyksen tarttua. Me voimme auttaa yrittäjää löytämään ne asiat, joihin kannattaa kiinnittää huomiota yrityksen arvonnäyrityksessä, Kumpula sanoo.

Yhteistyössä alueen asialla

On tärkeää, että alueemme tarpeet ja näkemykset huomioidaan päätöksenteon valmistelussa sekä maakunnallisella että kansallisella tasolla. NIHAK ajaa alueen elinkeinoelämän etuja yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Edunajaminen tarkoittaa käytännössä esimerkiksi lausuntojen ja kannanottojen laatimista, erilaisissa työryhmissä vaikuttamista sekä tärkeiden teemojen esille tuomista. NIHAK osallistuu aktiivisesti muun muassa maakunnallisten strategioiden ja ohjelmien laatimiseen. Näin varmistamme, että seutumme tarpeet ja erityispiirteet otetaan huomioon ja että yrityksemme pääsevät hyödyntämään kehittämisrahoitusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Vauhtia uusille liikeideoille

NIHAKin yrityspalvelut ja VAU!HAUTOMO auttavat yhteistyössä startup-yrityksiä rakentamaan uutta liiketoimintaa.

Timo Liimatainen
VAU!HAUTOMO-projektipäällikkö
timo.liimatainen@nihak.fi
044 445 7001

Marika Kumpula
yrityspalvelupäällikkö
marika.kumpula@nihak.fi
046 5040 8480

Startup-yritykset ovat nuoria, kasvuhakuisia yrityksiä, jotka usein syntyvät jonkin innovaation ympärille. Myös yrityspalvelujen näkökulmasta uuden ja erilaisen liikeidean hiominen on erilaista kuin perinteisillä liiketoiminta-aloilla.

– Ratkaistavia asioita on huomattavasti enemmän. Jo ansaintalogiikan määrittäminen saattaa olla haasteellista, ja rahoituksen saaminen ei aina ole yksinkertaista. Autamme muun muassa idean työstämisessä ja ulkopuolisen rahoituksen hankkimisessa. Myöhemässä vaiheessa kuvioon voivat tulla esimerkiksi enkelisijoittajat tai joukkorahoitus, NIHAKin yrityspalvelupäällikkö **Marika Kumpula** kertoo.

NIHAK on käynnistänyt startup-yritysten palvelemiseksi VAU!HAUTOMO-palvelun, joka tekee tiivistä yhteistyötä kuntien yrityspalvelupäälliköiden kanssa. Lisäksi yrityksille voidaan hankkia palvelua ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

– Meitä on NIHAKilla töissä lähes 20 ihmistä ja heillä lisäksi omat asiantuntijaverkostonsa. Yritysidean ympärille pyritään aina rakentamaan yrityksen tarpeen pohjalta paras mahdollinen tiimi, joka auttaa idean jalostamisessa liiketoiminnaksi.

Vuoden 2022 aikana kiinnostus VAU!HAUTOMOn toimintaa kohtaan kasvoi reippaasti, ja tällä hetkellä mukana on lähes 50 osallistujaa.

– Mukaan on saatu paljon erinomaisia uusia yrittäjiä. Osalla on haave ensimmäisen yrityksen perustamisesta ja aja-

tus siitä, mitä se voisi käsittää. Toisaalta mukana on myös kokeneita yrittäjiä, joilla on jokin uusi idea. Kaikkia on pystytty auttamaan, projektipäällikkö **Timo Liimatainen** sanoo.

VAU!HAUTOMO tarjoaa asiantuntijoiden kokemusta ja näkemystä yritysidean sparraukseen. Yksittäisten yritysten neuvonta on yksi tärkeä toimintamuoto, minkä lisäksi järjestetään yhteisiä valmennus- ja sparrauspäiviä. Hautomo tarjoaa myös tukea startup-idean esittelyyn esimerkiksi erilaisissa kilpailuissa ja sijoittajatapahtumissa.

– Yrittäjä itse on aina ykkösenä ja se joka päättää, mitä tehdään. Usein halutaan kuitenkin keskustelukumppani, jonka kanssa voi luottamuksellisesti puhua. Mitä villimpi ja uudempi idea on, sitä enemmän siihen tarvitaan sparrausta. Ideat saattavat kehittyä aikana myös muuttua paljonkin lähtöasteeseen verrattuna, Liimatainen toteaa.

VAU!HAUTOMO

Kesto: 1.8.2021–31.12.2023

Budjetti: 387 928 €

Päätoteuttaja: NIHAK

Osatoteuttaja: Oulun yliopiston Kerttu

Saalasti Instituutti / Mikroyritysjäyyskeskus MicroENTRE

Rahoittaja: Pohjois-Pohjanmaan Liitto

Rahoitus on osa EU:n toimia Covid-19-pandemian vaikutusten lieventämiseksi

nihak.fi/vauhautomo

VAU!HAUS virittää sujuvaan työntekoon

VAU!HAUS-yhteistyötilat palvelevat NIHAKin alueen kunnissa monipuolisesti niin yrittäjiä, yrittäjäksi aikovia, opiskelijoita kuin etätöläisiäkin.

Yksi palvelun käyttäjistä on Reisjärvellä asuva **Jessica Koskela**, joka työskentelee Jokilatvan opistossa viulunsoiton opettajana ja kuoronjohtajana. Vuodesta 2021 lähtien Koskela on toiminut myös musiikkialan yrittäjänä. VAU!HAUS on ollut hänelle ratkaisu satunnaiseen työtilan tarpeeseen.

– Mielestäni tila palvelee hyvin tarkoitustaan. Samalla kun vien lapset hoitoon, voin mennä sinne työskentelemään. Asumme kauempana Reisjärven keskustasta, joten säästyn ylimääräiseltä ajamiselta, kun ei tarvitse palata kotiin tekemään töitä, Koskela kertoo.

Koskela on aiemmalta koulutukseltaan tradenomi, mutta alanvaihdon myötä hän on valmistumassa musiikkipedagogiksi. VAU!HAUS on palvellut myös loppuyön kirjoittamispaikkana.

– Siellä pystyy hyvin työskentelemään rauhassa ja keskittymään, vaikka paikalla olisi muitakin. Tuolit ja pöydät saa säädettyä oman koon mukaan, nettiyhteys toimii, ja kahvinkeitto mahdollisuus on myös hyvä asia. Sijaintikin on loistava, keskellä kylää.

Koskelalla on kotonaan tilat musisointiin, mutta toimistotöiden tekemiseen hän suunnittelee käyttävänsä VAU!HAUSia jatkossakin. Yhtenä plussana hän mainitsee yhteisöllisyyden.

– Jos paikalla on muita, niin tauolla tulee usein vaihdettua muutama sana. Olen sitä kautta saanut tutustua myös muihin yrittäjiin.

Jessica Koskela on yhdistänyt musiikin alalla palkkatyön ja yrittäjyyden. VAU!HAUSin tiloja hän on hyödyntänyt toimistotöihin ja opiskeluun. Kuva: Pirkko Vuohtoniemi

VAU!HAUS-yhteistyötila on tarkoitettu

- yrittäjille
- etätöntekijöille
- ryhmätyöskentelyyn
- liiketoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen
- opiskelijoille esimerkiksi loppuyön tekemiseen

VAU!HAUS-yhteistyötila tarjoaa

- työskentelypisteitä itsenäiseen työskentelyyn,
- mukavia yhteistyöpisteitä
- co-working-kahvilan omissa "olohuoneissa"
- kokoustiloja tärkeitä tapaamisia varten
- VOU!HAUS on maksuton palvelu.

VAU!HAUS-osoitteet paikkakunnittain:

Haapajärvi, Ståhlberginkatu 1
Kärsämäki, Frosteruksenkatu 4
Nivala, Kalliontie 24 7B
Pyhäjärvi, Ollintie 17
Reisjärvi, Kirkkotie 5A
(kevään 2023 aikana avataan VOU!HAUS myös Sieviin)

Yrityksille eväitä kasvuun

Muutoksen hallinta -hanke auttaa yrityksiä kohtaamaan kasvun tuomat haasteet ja muutokset.

Jotta yritys voi menestyä muuttuvassa toimintaympäristössä, tarvitaan kykyä oppia ja mukautua. Kasvavilla yrityksillä tulee myös ennen pitkää vastaan vaihe, jossa kasvun jatkumisen turvaamiseksi tarvitaan selkeitä muutoksia ja kehittämistoimia. NIHAKin vuonna 2022 käynnistämä Muutoksen hallinta -hanke tarjoaa alueen yrityksille apua uudistumisen haasteisiin.

– Hankkeen avulla pyrimme yhdessä poistamaan kasvun esteitä ja tuomaan yrityksiin uutta näkemystä. Tärkeä työmuoto ovat johdon ja henkilöstön koulutukset, projektipäällikkö **Lauri Jouhki** kertoo.

Yrityksiä on muun muassa kannustettu hallitustyöskentelyn aloittamiseen sekä autettu löytämään osaajia hallitukseen. Myös hankintaprosesseihin voidaan tarjota käytännön apua ja osaamista.

– Hyvänä esimerkkinä on erään yrityksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto. NIHAK auttoi tarpeen määrittelyssä sekä ohjelmiston valinnassa ja käyttökoulutuksessa. Järjestelmä parantaa merkittävästi yrityksen kasvunvalmiuksia, Jouhki toteaa.

Muutoksen hallinta -hanke on suunnattu alueen mikro- ja pk-yrityksille, jotka hakevat kasvua ja uudistusta hallinnollisiin rakenteisiin. Toimialarajoitusta ei ole. Hankkeen lähtökohtana on niin kutsuttu kasvun neliapila, jonka lehdet kuvaavat yrityksen resurssija. Niistä ensimmäinen on henkilöstö.

– Tiettyssä pisteessä henkilöstön rekrytoinnista on tehtävä ammattimaista. Myös yrityksen työnantajaimagolla on iso merkitys, kun työntekijöistä on kilpai-

lua. Se on tänä päivänä huomattavasti tärkeämpi kuin vielä kymmenen vuotta sitten, Jouhki toteaa.

Neliapilan muita lehtiä ovat talous ja johtaminen, myynti ja markkinointi sekä tuotanto. Niihin pureudutaan muun muassa yrityskohtaisilla johdon koulutuksilla, verkkokauppaan ja alustatalouteen liittyvillä koulutuksilla sekä toiminnanohjauksen ja automatisoinnin edistämällä.

– Kaiken uuden käyttöönotto vaatii aikaa, ja usein se jarruttaa muutokseen lähtemistä. Ulkopuolinen asiantuntija voi sopivassa kohdin avata uusia näkökulmia ja auttaa ottamaan ratkaisevat askeleet, Jouhki toteaa.

Muutoksen hallinta – Kasvun neliapila

Kesto: 1.3.2022–31.10.2023

Budjetti: 104 000 euroa

Päätoteuttaja: NIHAK

Rahoittaja: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / EU:n Sosiaalirahasto

Lauri Jouhki

projektipäällikkö

lauri.jouhki@nihak.fi

050 543 6224

Yhteisen tekemisen meininkiä

Seutukuntien välisellä yhteistyöllä on pitkät perinteet. Eri muodoissaan sitä on tehty jo vuosikymmenien ajan, ja suunta on aina ollut sama: koko alueen elinvoiman ja yritysten kasvun tukeminen.

Yksi NIHAKin pitkäaikaisista yhteistyökumppaneista on Raahen seudun kehitys. Seudullisilla organisaatioilla on tälläkin hetkellä yhteisiä hankkeita meneillään ja suunnitteilla. Ajankohtaisena esimerkkinä on Oulu South Goes Global, jonka tavoitteena on käynnistää Pohjois-Pohjanmaan eteläisten seutukuntien alueella aktiivinen kansainvälinen Invest in -toiminta.

– Teemme hankkeessa yhteistyötä alueen tunnettuuden ja houkuttelevuuden kasvattamiseksi yritysten ja sijoittajien silmissä. Varsinkin kansainvälinen tunnettuus vaatii yksittäistä kuntaa tai seutukuntaa laajempaa pohjaa, Raahen seudun kehityksen johtaja **Pasi Pitkänen** toteaa.

Pitkänen kuvailee NIHAKin kanssa tehtävää yhteistyötä mutkatomaksi ja käytännönläheiseksi. Yhteyttä pidetään säännöllisesti, ja hankkeita ja kannanottoja valmistellaan yhdessä. Arkisessa työssä ollaan jopa viikoittain tekemisissä.

– Samalla tavalla koko Pohjois-Pohjanmaan eteläisellä alueella tehdään erittäin hyvää yhteistyötä seutukuntien ja kuntien kesken, ja myös elinkeinoelämän edustajia tapaamme säännöllisesti. Tällä alueella on hyvä yhteisen tekemisen meininki.

Yhteistyön tarve nousee Pitkäsen mukaan maakunnallisesta dynamiikasta sekä alueen kuntien samankaltaisista haasteista. Vaikka seutukuntien välillä on erojakin, yhdistäviä teemoja löytyy sitäkin enemmän. Alueella on paljon pk-yrityksiä, ja isoihin aluekehityksen haasteisiin kuuluvat väkiluvun väheneminen ja osaavan työvoiman saanti.

Alueen edunajaminen on luonteva osa seutukuntien yhteistyötä. Sitä on myös EU-hankkeiden suunnittelu ja hallinnointi.

– Rahoituksen saamiseksi tarvitaan yhä isompia ja vaikuttavampia hankkeita, joihin tarvitaan yhtä seutukuntaa laajempi maantieteellinen alue ja projektiorganisaatio. Seuraava haaste on, että EU-rahoitus jossain vaiheessa vähenee, jolloin pitää panostaa kansainvälisiin projektirahoituksiin. Siihenkin yksittäiset seutukunnat ovat liian pieniä, Pitkänen toteaa.

Joissain asioissa seutukunnat ovat väistämättä myös toistensa kilpailijoita. Yhteistyöstä saatava hyöty on kuitenkin niin merkittävä, että kilpailuasetelma on toissijainen. Kehittämistyö ei ole nollasummapieliä, vaan seutukuntien vahvuudet täydentävät toisiaan esimerkiksi energia-asioissa.

– Mitä paremmin verkostoidumme sekä alueen sisällä että sen ulkopuolella, sen vahvempia olemme. Tänä päivänä verkostojen keskiössä on se, jolla on tietoa ja joka sitä myös jakaa. Itse kannatan lämpimästi yhteistyötä ja aitoa keskustelua jargonin sijaan, Pitkänen sanoo.

NIHAK on kunnille kehittämisen kumppani ja mahdollisuuksien nostattaja

Kansainvälistä osaamista

"Nivalan kaupungille NIHAK on keskeinen yhteistyökumppani elinkeinon ja koko alueen elinvoiman kehittämisessä. Yritysneuvontapalveluista on tullut erittäin hyvää palautetta, ja kansainvälistymispalvelut ovat tärkeä apu kontaktien luomisessa niin yrityksille kuin kaupungillekin. Investointirahoituksia haettaessa yritykset ovat saaneet NIHAKilta merkittävää apua. Sieltä löytyy myös laajasti asiantuntemusta, jota hyödyntämällä voidaan saada hankerahoituksen kautta lisäresursseja. Viime keväänä NIHAKilla oli keskeinen rooli alkuvaiheen koordinoimisessa, kun alueelle tulleiden ukrainalaisten palveluja piti alkaa järjestää."

Päivi Karikumpu, Nivalan kaupunginjohtaja

Leveämmät hartiat

"NIHAKin kuntakohtaiset elinkeinopalvelut ovat luonteva osa kunnan päivittäistä toimintaa. Yrityspalvelupäällikön kanssa keskustelemme parhaimmillaan useita kertoja viikossa yrityksiin ja elinkeinoelämään kehittämiseen liittyvistä asioista. NIHAKin organisaatio tarjoaa selkeän hyödyn myös siinä, että yrityspalvelupäällikkö saa siellä hyvät työnantajapalvelut. Isompi volyymi ja henkilöstömäärä takaavat, että koulutusta ja tukea on tarjolla eri kysymyksissä. Lisäksi seudullisessa organisaatiossa projektitoiminta on monipuolisempaa kuin mihin yksittäisellä kunnalla olisi mahdollisuuksia."

Esa Jussila, Kärämäen kunnanjohtaja

Kuntaan kohdennettua palvelua

"Yhteistyö NIHAKin kanssa toimii erinomaisesti. Paikallisesti yrityspalvelupäällikön panos on merkittävä, ja kohtaamiset yrittäjien kanssa ovat ensiarvoisen tärkeitä. Yrityspalvelu toimii hyvin niin yrittäjiltä saadun palautteen kuin numeeristen mittarienkin perusteella. NIHAKin palvelut ovat tulleet kuntaa lähemmäs ja konkreettisemmiksi, ja hankkeita on kohdennettu myös kuntiin, esimerkkinä alueellinen selvitys uusiutuvasta energiasta. NIHAKin rooli on toimia koko alueen elinvoimaisuuden, tunnettuuden ja mahdollisuuksien nostattajana. Mitä pienempi kunta ja mitä niukemmat resurssit, sitä enemmän yhteistyön tuoma hyöty korostuu."

Marjut Silvast, Reisjärven kunnanjohtaja

2 530
YRITYSTÄ ALUEELLA

135
UUTTA YRITYSTÄ

118
YRITYSTÄ SAI TUKEA

3 084 469 €
MYÖNNETTY TUKISUMMA

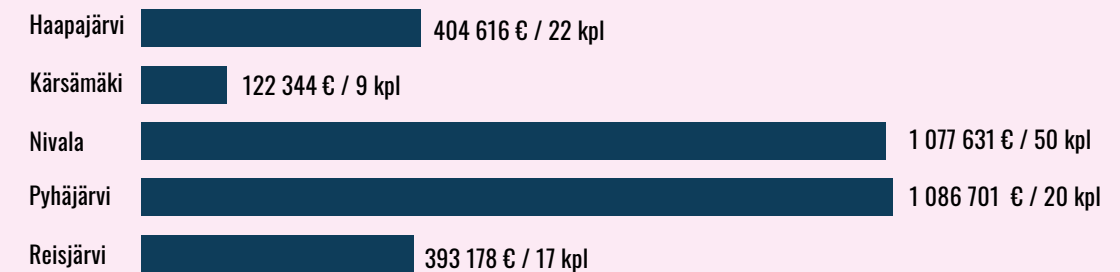
YRITYSTEN LUKUMÄÄRÄ 2022

(Avoin yhtiö, Kommandiittiyhtiö, Osuuskunta, Osakeyhtiö, Julkinen osakeyhtiö, Toiminimet), lähde: PRH:n Virre-tietopalvelu

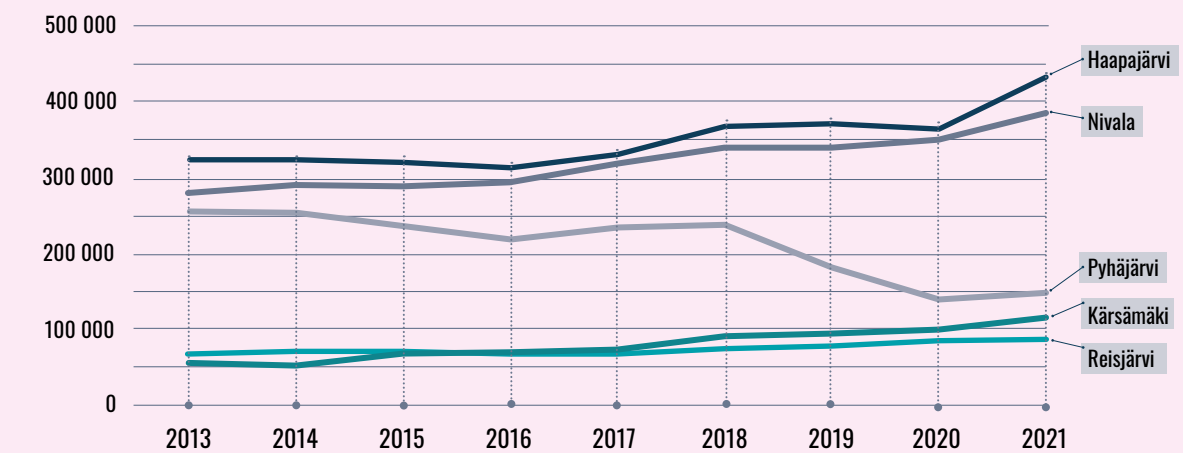
	HAAPAJÄRVI	KÄRSÄMÄKI	NIVALA	PYHÄJÄRVI	REISJÄRVI
Rekisterissä olevat yritykset	645	318	831	480	256
Rekisteröidyt uudet yritykset	28	12	51	27	17
Lakanneet yritykset	11	7	19	14	6
Nettomuutos	+ 17	+ 5	+ 32	+ 13	+ 11

MYÖNNETYT YRITYSTUET 2022

ELY-keskus/EAKR/EMR, Business Finland, Valtiokonttori/kustannustuki, Keskipiste-Leader ry, Startti Leader

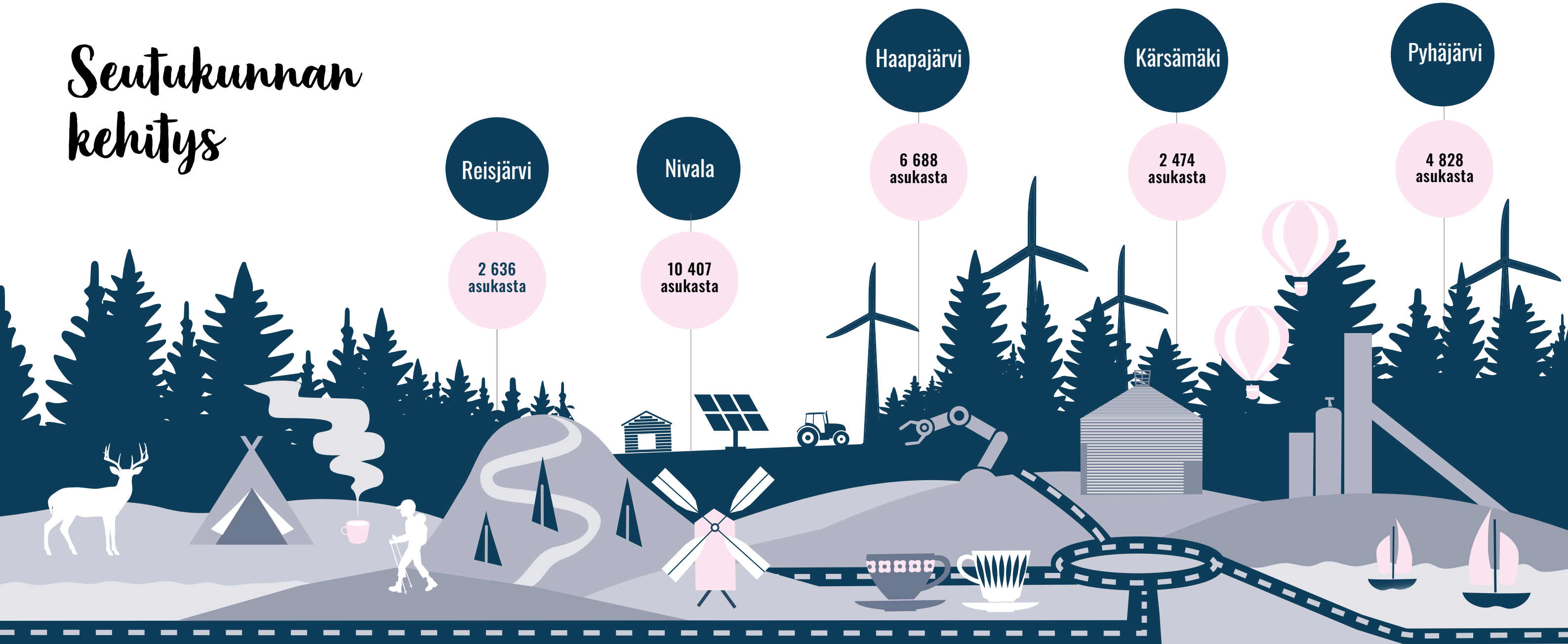

YRITYSTEN TOIMIPAikkojen LIIKEVAIHTO (1000€)

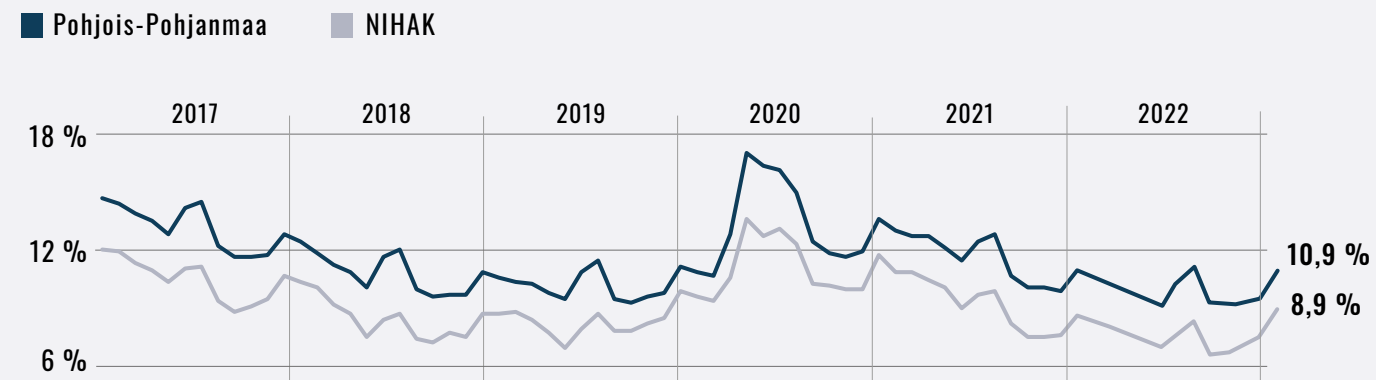
Lähde: Tilastokeskus

Seutukunnan kehitys

TYÖTTÖMYYSASTE 2017–2022

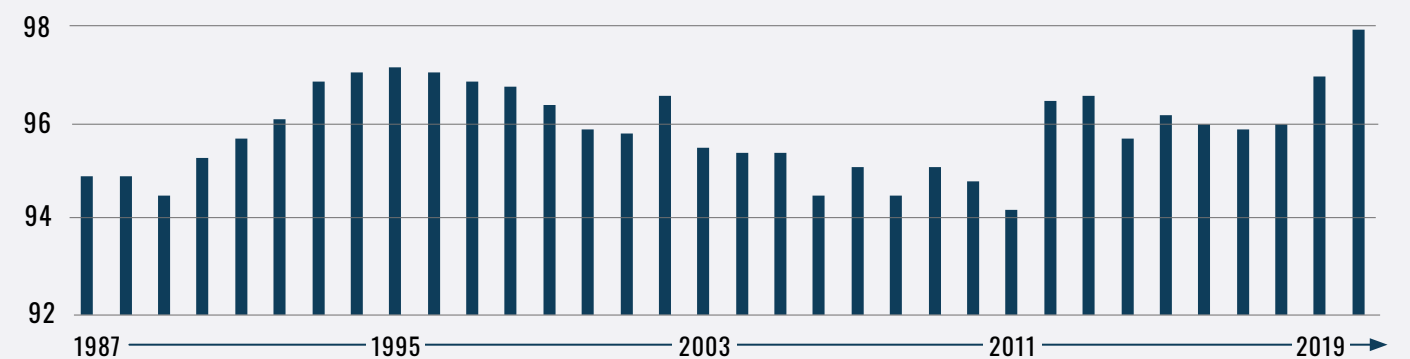
Lähde: TEMin / Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaus joulukuun 2022

TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS 1987–2020

Lähde: Tilastokeskus

Työpaikkaomavaraisuus kertoo alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työvoiman välisestä suhteesta. Jos alueella on enemmän työpaikkoja kuin työntekijöitä, on alueen työpaikkaomavaraisuus yli 100 prosenttia.

Hyvinvointialan yrityksille apua muutoksen hallintaan

Hyvinvointipalveluissa ja sote-alalla rakennemuutos ja kiristynyt kilpailu haastavat pieniä yrityksiä kehittämään toimintaansa. Samaan aikaan palveluiden pitää olla yhä enemmän näkyvillä ja saatavilla myös verkossa. NIHAK on koonnut yhteen yrittäjiä, joilla on tarvetta uudistaa palvelujaan ja markkinointiaan.

NIHAK käynnisti vuonna 2022 Keskipiste-Leaderin tuella kaksi rinnakkaista yritysryhmähanketta: Palvelut uusiksi ja Vahva palveluntuottajuus. Mukana on ollut yhteensä 11 hyvinvointi- ja sote-alan yritystä.

Yhteisissä työpajoissa yrittäjät ovat paneutuneet liiketoiminnan uudistamiseen, digitaalisiin työkaluihin ja palvelumuotoiluun. Lisäksi hankkeet sisältävät yrityskohtaisia toimenpiteitä.

Yritysryhmähanke on toimiva rahoitusmuoto palveluilla toimiville pienyrityksille, joille moni muu tukimuoto ei ole saatavilla. Yritykset saavat käyttöönsä kilpailutettuja asiantuntijapalveluja ja maksavat niistä vain omavastuuosuuden.

Yritysryhmähankkeen hallinnoinnista huolehtii NIHAK, joka voi myös auttaa kokoamaan sopivan, noin 3–10 yrityksen ryhmän. Yritykset saavat keskittyä omaan tekemiseensä ja kehittämistyöhönsä, kun hankehallinnointiin ei kulu omia resursseja.

Suvi Ainasoja ja Janika Maunula, Oman elämän stara Oy (Nivala):

Meillä oli selkeä tarve kehittää toimintaamme. Lähdimme uudistamaan ulkoista markkinointia, sillä verkkosivut kaipaivat selkeyttä ja kunnollisia kuvia, ja verkkokauppa piti saada kuntoon. Yritysryhmähankkeen kautta saimme tueksemme asiantuntijan, jonka kanssa muutosta lähdettiin suunnittelemaan ja toteuttamaan. Verkkokaupan perustamiseen ja sivujen uudistamiseen löytyi myös konkreettista apua.

Kuva: Jonna Humalajoki

Minna Helminen, Luonnon Hetki (Reisjärvi):

Yritykselläni on iso uudistus menossa, ja yritysryhmähanke on ollut siinä hyvänä apuna. Hankkeen aikana olen laittanut kuntoon markkinointikanavat: nettisivut on uudistettu, ja lisäksi olen teettänyt kuva- ja videomateriaalia ja kehittänyt someosaamistani. Yhteiset työpajat ovat olleet hyviä, ja tuttu porukka madaltaa osallistumisen kynnyksiä.

Kuva: Merja Helander

Taina Kaarlela, Ajatusten aikalisä (Nivala):

Yritysryhmähankkeesta on ollut paljon apua oman suunnan löytymisen kannalta. Hanke toi hyvää tukea yrittäjyyden alkuvaiheeseen, johon tyypillisesti liittyy paljon epävarmuuksia. Koen tärkeäksi, että olen saanut vaihtaa näkökulmia ja oppia yhdessä muiden kanssa. Lisäksi iso oivallus oli oman tuotteen ja palveluvalikoiman selkeyttäminen.

Kuva: Hanna Perkkio

Paneelikeskustelussa ajatuksia kansainvälistymisestä vaihtoivat Jukka Olkkonen, Nataliia Dikhtiarenko, Eija Hämäläinen ja Riku Hietämäki.

Back to Work -tapahtuma kannusti suuntaamaan maailmalle

Uusien markkinoiden ja tuoreiden näkökulmien etsiminen on yrityksille iso mahdollisuus – ja tässä ajassa myös välttämätöntä. Tämä oli keskeinen viesti elokuussa järjestetyssä Back to Work -tapahtumassa, jonka teema oli tällä kertaa kansainvälistyminen.

Back to Work -tapahtuman vieraana oli kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri **Ville Skinnari**, joka nosti puheenvuorossaan esiin uuden turvallisuuspoliittisen tilanteen tuoman haasteen yrityksille.

– Suomen ja koko pohjoisen alueen on asemoitava itsensä uudelleen, ja myös vientimarkkinoita on tarkasteltava uudella tavalla, Skinnari totesi.

Futuristi, keksijä ja kirjailija **Perttu Pölonen** kävi läpi bisnesmallien kehittymistä historiaan peilaten ja toi esiin, kuinka todellisia uudistuksia ei synny tekemällä pelkästään parempia versioita vanhoista ratkaisuista. Uudet menestyjät ovat niitä, jotka osaavat ajatella tuoreesti ja saavat vanhat ratkaisut näyttämään huonoilta.

Think Big -palkinnon sai tällä kertaa nivalalainen Hero Mechanics Oy. NIHAK myöntää palkinnon vuosittain mikroyritykselle, joka uskaltaa ajatella istosi ja kansainvälistyä ennakkoluulottomasti. Vuoden 2020 lopulla Hero Mechanics Oy palkkasi myynti- ja markkinointiasiantuntijan Puolasta. Sen jälkeen yritys

on kasvanut voimakkaasti ja moninker- taistanut viennin osuuden.

Back to Work -tapahtuman paneelikeskustelussa paneuduttiin erityisesti pienten yritysten haasteisiin ja onnistumisiin vientiponnisteluissa. BusinessOulun **Janne Hietaniemen** johtamaan keskusteluun osallistuivat Olkkonen Oy:n toimitusjohtaja **Jukka Olkkonen**, NIHAKin projektityöntekijä **Nataliia Dikhtiarenko**, BusinessOulun toimialakoordinaattori **Eija Hämäläinen** ja GearMotive Oy:n toimitusjohtaja **Riku Hietämäki**.

Keskustelijat korostivat verkostojen ja tukijoukkojen merkitystä kansainvälistymisessä. Jo alkuvaiheessa on tärkeää saada rinnalle kannustava tiimi. Esimerkiksi Olkkonen Oy:lle ratkaiseva merkitys oli NIHAKin kv-palveluilla, joiden kautta yritys lähti aikoinaan kokeeksi näyttämään alan messuille. Sillä tiellä ollaan yhä.

NIHAK ja Nivalan Teollisuuskylä järjestivät Back to Work -tapahtuman toista kertaa. Varsinaisen seminaariohjelman jälkeen vuorossa oli verkostoitumis- ja cocktailtilaisuus, jossa vieraat pääsivät vaihtamaan ajatuksia.

Hero Mechanics Oy:n toimitusjohtaja Esa Lohela vastaanotti Think Big -palkinnon ministeri Vile Skinnarilta ja NIHAKin toimitusjohtaja Toni Krankkalalta.

Kansainväliset palvelut kuntoon YHTEISPELILLÄ

Kun ulkomailta muuttavien asukkaiden ja työntekijöiden vastaanotto hoidetaan hyvin, etukin on kaikkien yhteinen. NIHAKin roolina on tuoda alueen eri toimijat yhteen.

Ari Alakangas
kansainvälistymispalvelupäällikkö
puh. 040 684 6400

Nivala-Haapajärven seudulla asuu nykyään satoja ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Osa heistä on asettunut alueelle opiskelun, työn tai perhesyiden vuoksi. Osa taas on joutunut lähemmään kotimaastaan sodan vuoksi.

NIHAKin yrityspalvelupäällikkö **Kimmo Niskanen** kertoo, että työnantajien asenteet ovat muuttuneet paljon muutamassa vuodessa, ja yritykset ovat yhä valmiimpia rekrytoimaan ulkomaalaisia työntekijöitä.

– Työkäisten määrä vähenee kaiken aikaa, ja joillakin aloilla on jo jatkuva työvoimapula. Kokemukset ukrainalaisten kanssa ovat osoittaneet, että kielitaitokaan ei kaikissa tehtävissä ole kynnyskysymys.

Alueella asuu tällä hetkellä arviolta 150 ukrainalaista, joista moni on tullut pakoon Venäjän hyökkäystä. Vuoden 2022 keväällä oltiin uuden edessä, kun kunnissa ei ollut valmiita prosesseja heidän vastaanottamiseksi. NIHAKissa tilanteeseen tartuttiin nopeasti yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.

Jo maaliskuussa NIHAK rekrytoi projektityöntekijäksi ukrainalaisen **Natalia Dikhtiarenkon**. Hän ryhtyi selvittämään, mitä kaikkea tarvittiin tulijoiden auttamiseksi.

– Tehtävää oli paljon. Piti aloittaa perusasioista ja jakaa tietoa palveluista kuten terveydenhuollosta, päivähoidosta ja kouluista. Piti kertoa, mistä saa kielikoulutusta ja miten asioidaan pankissa tai viranomaisten kanssa. Olemme NIHAKissa auttaneet myös löytämään

ensimmäisiä työpaikkoja ukrainalaisille, Dikhtiarenko kertoo.

Kesällä Nivalan kaupunki työllisti yhteyshenkilön, jonka tehtävänä on auttaa Nivalaan tulevia ukrainalaisia ja toimia myös tulkkina. Alueella tehty työ ukrainalaisten vastaanottamiseksi ja työllistämiseksi on poikunut paljon myönteistä julkisuutta.

NIHAK on tehnyt jo vuosia yhteistyötä työnantajien kanssa kansainvälisissä rekrytoinneissa. Samalla on opittu, että alkuvaiheessa tuki on tarpeen monenlaisissa arjen asioissa.

– Täytyy tunnustaa, millaista apua missäkin vaiheessa tarvitaan, ja kuka sitä parhaiten voi tarjota. Siinä tarvitaan eri sektorit ylittävää yhteistyötä, kansainvälistymispalvelupäällikkö **Ari Alakangas** sanoo.

Hän havainnollistaa tilanteen jakamalla vuorokauden kolmeen osaan: yksi kolmasosa työtä, toinen vapaa-aikaa, harrastuksia ja palvelujen käyttöä ja kolmas lepoa.

– Ensimmäisestä huolehtivat työnantajat, toisesta kolmas sektori ja kolmannesta eli asumisesta kunnat. Ukrainalaisten kanssa aloitettiin kahdesta jälkimmäisestä, jotta saatiin perustarpeet täytettyä. NIHAK on avainroolissa tuomassa eri toimijat yhteen.

Myös alueen asukkailla on tärkeä rooli, jotta alueelle muuttavat saadaan osaksi yhteisöä.

– Siinä tärkeää ovat pienetkin asiat ja kohtaamiset sekä kiinnostunut ja avoin asenne, Alakangas toteaa.

NIHAKin Natalia Dikhtiarenko (vas.) ja Kimmo Niskanen ovat auttaneet jo useita ukrainalaisia yrittäjyyden ensiaskeleissa. Kateryna Andukinon on yksi heistä.

NIHAKin avulla yrittäjäksi

Suomeen saapuneille ukrainalaisille yrittäjyys on yksi keino työllistyä ja hyödyntää omaa ammattitaitoa. NIHAK auttaa alkuun pääsemisessä, eikä kielikään ole aina esteenä.

Kateryna Ankudinon on kotoisin Ukrainan keskiosissa sijaitsevasta Kirovogradista, josta hän tuli lapsensa kanssa viime syyskuussa Suomeen. Ankudinovin äiti oli työskennellyt Nivalassa, ja sieltä löytyi asunto sekä hoitoalan koulutuksen saaneelle tulijalle myös työpaikka hoiva-avustajana.

Päivät Andukinon työskenteli palvelukodissa, ja iltaisin ja viikonloppuisin hän alkoi ottaa vastaan asiakkaita. Andukinon on toiselta ammatiltaan ripsitekniikko, ja taitavalle tekijälle oli kysyntää. Niin sai alkunsa Lashmama-niminen yritys.

Yrityksen perustamiseen Andukinovia kannusti NIHAKin projektityöntekijä **Natalia Dikhtiarenko**, ja käytännön asioissa apua antoi yrityspalvelupäällikkö **Kimmo Niskanen**. Lisäksi paikallisesta tilitoimistosta järjestyi ukrainankielistä palvelua.

Tähän saakka Andukinon on vastaanottanut asiakkaita kotonaan, mutta

haaveena hänellä on oman studion perustaminen. Suunnitelmissa on kehittää vakioasiakkaiden palvelua entisestään.

– Tässä työssä tärkeintä on, että asiakas on tyytyväinen lopputulokseen. Olen saanut täältä paljon hyviä asiakkaita, sekä suomalaisia että ukrainalaisia, Andukinon kertoo.

Vaikka kaikkien asiakkaiden kanssa ei ole yhteistä kieltä, se ei ole ollut esteenä työskentelylle. Kuvastot auttavat yhteisymmärrykseen pääsemisessä, ja tarvittaessa paikkakunnalta on löytynyt tulkkausapua.

Andukinon tulee kulttuurista, jossa ihmiset arvostavat laadukkaita kauneuspalveluja. Ripsipidennysten tekeminen on Ukrainassa hyvin ammattimaista työtä. Andukinon itse on ollut alalla viiden vuoden ajan ja ehtinyt voittaa palkintojakin kansainvälisissä kilpailuissa.

Sana osaavasta palvelusta on levinnyt asiakkaiden kautta eteenpäin. Andukinon

toteaakin, että työtä on riittänyt ilman isoja markkinointiponnisteluja.

Tietoa ja apua on tarjolla

Tilapäistä suojelua saavilla ukrainalaisilla on täydet oikeudet tehdä työtä, yrittää ja opiskella Suomessa. NIHAK järjesti syksyllä ulkomaalaisille, erityisesti ukrainalaisille suunnatun yrittäjyyksillan. Kymmenestä osallistujasta ainakin kolme on perustanut oman yrityksen.

– Monille yrittäjänä toimiminen on uutta, ja byrokratia mietityttää. Yrityksen perustaminen on kuitenkin meillä suhteellisen helppoa, ja apua on hyvin tarjolla. NIHAKin tapa toimia on yhdessä tekeminen sen sijaan että vain kerrottaisiin, mitä pitää tehdä. Palvelua voidaan tarjota englanniksi, ja tarvittaessa tulkin avulla myös ukrainaksi, Kimmo Niskanen sanoo.

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE

Maailmanlaajuisista kaikkia koskettavista muutoksista huolimatta Nivala-Haapajärven alueen yrityksillä näyttää menevän hyvin ja uusia yrityksiä on perustettu lähes samaan tahtiin kuin aiempina vuosina.

Erilaisia yritystukia alueelle myönnettiin 118, yhteenlasketulta arvotetaan yli 3 miljoonan euron edestä. Myös yritysten toimipaikkojen liikevaihto on ollut myönteisessä kehityksessä kaikkien kuntien alueilla. Samoin alueen työpaikkaomavaraisuus on ollut nousussa jo useamman vuoden ajan. Valtion myöntämät investointituet vauhdittavat osaltaan vihreän siirtymän hankkeiden toteutumista alueella.

Vuoden 2022 aikana Nivala-Haapajärven alueelle perustettiin yhteensä 135 uutta yritystä. Kasvussa ovat olleet sekä omistajanvaihdokset että yrityskaupat. Myös ostettavia yrityksiä etsiviä sijoittajia on ollut liikkeellä aiempaa enemmän. Vihreän siirtymän investoinnit ovat kasvussa alueella, mistä hyvinä esimerkkeinä mittavat investoinnit sekä tuulivoimaan että aurinkoenergiaan. Tuleville vuosille suunnitellut investoinnit luovat mahdollisuuksia monille eri toimialoille ja tuovat mahdollisuuden nostaa alue Suomen vihreimmäksi seutukunnaksi.

Työvoiman tarve edelleen kasvussa

NIHAKin alueen työllisyystilanne on vuoden 2022 aikana jatkanut myönteistä kehitystä. Elokuussa seutukunnan työttömyysaste painui ennätysmallisen alas, 6,5 prosenttiin. Lukema on selvästi pienempi kuin Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa keskimäärin. Osassa kunnista työttömyysaste laski syyskuussa edelleen noin viiteen prosenttiin ja jopa sen alle (Nivala 5,4%, Reisjärvi 4,7%). Samalla koko seutukunnan työttömyysaste on pysynyt alhaisena (6,7%).

Työnantajien kiinnostus rekrytoida kansainvälistä osaamista on selvästi kasvussa. Osaajien rekrytointi ja integroiminen vaatii yhteistyötä sekä kehittämisorganisaatioiden, kuntien, yrittäjien, että kolmannen sektorin välillä. Työnantajien kansainvälisten rekrytointien lisäksi ulkomaalaisen työvoiman osuuteen ovat osaltaan vaikuttanut myös Venäjän aloittaman hyökkäyssodan takia alueelle saapuneet ukrainalaiset.

HAAPAJÄRVELLÄ vuosi käynnistyi yritysten osalta erittäin lupaavissa merkeissä ja kauppa tehtiin jo pitkälle vuoden loppuun saakka. Ukrainan sodan pitkittymisen, energian hintojen ja inflaation nousun myötä yritysten näkymät kuitenkin muuttuivat lyhyemmiksi. Alkuvuodesta Pihla Groupiin kuuluvan Tiivi-ikkunoita valmistavan tuotantolaitoksen tilauskanta oli historiansa paras, ikkunoita tehtiin kolmessa vuorossa.

Merkittävimpiä käynnistyneitä investointeja olivat Väyläviraston raakaputerminaalien rakentamishanke Karpalosuo-alueella ja Pajuperänkankaan 16 tuulivoimalan rakentamishanke. Myös HaSa aloitti kesällä investoinnit Haapajärven tuotantolaitokseen. Uusia yrityksiä Haapajärvelle perustettiin aiempien vuosien tapaan.

KÄRSÄMÄEN mennyttä vuotta leimasivat investoinnit tuulivoimarakentamisen osalta. Alueelle sijoitettujen tuulivoimapuistojen lisäksi Lujabetoni teki oman vuotensa merkittävimmän investoinnin Kärsämäen tuulivoimaelementteihin rakennettavaan tehdasrakennukseen, koneinvestointeihin, sekä merkittävään varastoalueeseen. Lujabetonin betonielementtien toimittamiseksi myötä yhtiö on arvioinut Kärsämäen tehtaalle syntyvän jopa sata uutta työpaikkaa.

Vuoden aikana Tracegrow Oy laajensi tuotantoaan ja kehitti uusia tuotteita, sekä nimitti uusia henkilöitä yrityksen johtoon. Matkailualalla aloitti uusi yrittäjä Hotelli Keskipisteen omistajanvaihdoksen myötä.

Sähköautojen latausmahdollisuuksissa Kärsämäki saavutti tilastokärjen aseman latauspisteiden investointien myötä: suurteholatauspisteitä Kärsämäeltä löytyy tällä hetkellä väkimmästään suhteutettuna enemmän kuin mistään muualta Suomesta.

PYHÄJÄRVELLE perustettiin vuoden 2022 aikana yrityksiä monille eri toimialoille, kuten vartiointiin, teollisuusautomaatioon ja majoitukseen. Myös ruokapalvelut laajenivat.

Lokakuussa avattiin kaasutankkausasema ja jatkossa tarkoitus on

tuottaa biokaasu omissa tuotantolaitoksessa Pyhäjärvelä. Vuoden aikana biokaasun tuotantolaitoksen toteutuksen suunnittelu onkin edennyt hyvin.

Pyhäsalmen kaivokseen suunniteltu energian varastointihanke otti tärkeän askeleen eteenpäin syksyllä 2021, kun työ- ja elinkeinoministeriö myönsi hankkeelle 26,3 miljoonaa euroa investointitukea. Kaivoksen jatkokäytön osalta käynnissä on myös muita hankkeita. Pyhäjärvellä Callion alueelle sijoittuva Skarta Energy ja Solarigon aurinkopuistohanke varmistui, kun hankkeelle myönnettiin investointituki. Myös tuulivoimarakentamisen osalta tiedossa on merkittäviä investointeja.

REISJÄRVELLÄ Steel-Prisma Metallit Oy laajensi tuotantotilojaan ostamalla vanhan teollisuushallin Reisjärven kunnalta sekä rakentamalla uuden kevytrakenteisen hallin laajenevan asennusliiketoimintansa tarpeisiin. Lisäksi yritys toteutti merkittävän tuotanto-, energia- ja materiaalihokkuutta parantavan koneinvestoinnin. Konepajayritys Ny-Tek Oy laajensi sekä omistuspohjaansa että tuotantotilojaan. Tuotantotilojen laajennus toteutettiin tiiviissä yhteistyössä Reisjärven kunnan kanssa. Lisäksi Ny-Tek laajensi vientitoimintaansa Keski-Eurooppaan.

Sähkörakentamiseen erikoistunut Infratiera Oy jatkoi voimasta kasvuaan ja aloitti ensimmäistä kertaa yhtiön historiassa osatoteuttajana teollisen mittakaavan aurinkovoimapuistoprojektissa Joroisissa.

Reisjärvellä toteutui alueen ensimmäinen kolmen paikallisen yrityksen työyhteistyö. Työyhteistyö NNB Rakenusyhtymä toteuttaa kuntaan uuden sote-keskuksen.

Kunnassa myös käynnistettiin useita uusiutuvan energiantuotannon eri mahdollisuuksiin liittyviä selvitystöitä.

NIVALAN Teollisuuskylä Oy:n teollisuusalueilla on sekä aloitettu uutta rakentamista että laajennettu aiempia toimintiloja. Weldline Oy aloitti oman hallinsa rakentamisen ja myös NTcab Oy:n hallin rakentaminen alkoi. Lisäksi Best Glass Oy:n tuotantotilojen osalta aloitettiin keväällä laajennustyöt.

Hotelli-Ravintola Puustelli vaihtoi omistajaa elokuun alussa ja toiminnan osalta on jo sekä toteutettu että tiedossa kehittämishankkeita. Skarta Energy ja Solarigon aurinkopuistoille myönnettiin hankkeen mahdollistava investointituki. Puisto rakennetaan Nivalassa Hituran kaivoksen alueelle.

Kansainvälisen työvoiman integroinnissa on Nivalassa saatu vuoden aikana onnistumisia, jotka on huomioitu myös kansallisessa mediassa.

NIHAK
2022

SEUTUHALLITUKSEN JÄSENET

26.10.21–18.10.2022

18.10.2022–

Varsinaiset jäsenet

Esko Peltoniemi, Haapajärvi
Juha Uusivirta pj., Haapajärvi
Esa Jussila varapj., Kärsämäki
Esko Ristinen, Kärsämäki
Päivi Karikumpu, Nivala
Jarmo Vuolteenaho, Nivala
Henrik Kiviniemi, Pyhäjärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Marjut Silvast, Reisjärvi
Sari Huuskonen, Reisjärvi

Varsinaiset jäsenet

Esko Peltoniemi, Haapajärvi
Juha Uusivirta, Haapajärvi
Esa Jussila pj., Kärsämäki
Esko Ristinen, Kärsämäki
Päivi Karikumpu, Nivala
Jarmo Vuolteenaho, Nivala
Henrik Kiviniemi, Pyhäjärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Marjut Silvast varapj., Reisjärvi
Sari Huuskonen, Reisjärvi

Varajäsenet

Teija Myllylä, Haapajärvi
Mauri Tenkula, Haapajärvi
Pekka Anttila, Kärsämäki
Mika Autio, Kärsämäki
Liisa Hankonen, Nivala
Jarmo Pihlajaniemi, Nivala
Martti Savolainen, Pyhäjärvi
Jouni Jussinniemi, Pyhäjärvi
Marianne Ahmaoja, Reisjärvi
Arto Vähäsöyrinki, Reisjärvi

Varajäsenet

Teija Myllylä, Haapajärvi
Mauri Tenkula, Haapajärvi
Pekka Anttila, Kärsämäki
Mika Autio, Kärsämäki
Liisa Hankonen, Nivala
Jarmo Pihlajaniemi, Nivala
Martti Savolainen, Pyhäjärvi
Jouni Jussinniemi, Pyhäjärvi
Marianne Ahmaoja, Reisjärvi
Arto Vähäsöyrinki, Reisjärvi

TALOUS

NIHAK on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys. NIHAKin toiminnan rahoitus muodostuu aluekehittämiseen suunnattavista jäsenkuntien maksamista jäsenmaksuista, seudullisista yrityspalveluista sekä kuntakohtaisten yrityspalveluiden tuottamisesta erikseen laskutettavista maksuista.

Yhdistyksen tilikauden 1.1.–31.12.2022 tulos oli 101.538,31 euroa alijäämäinen. Yhdistyksen taseen loppusumma oli 695.223,39 euroa ja oma pääoma 255.237,50 euroa.

Aluekehityspalvelujen tuottamien kehityshankkeiden kustannukset pyritään kattamaan ensisijaisesti julkisella, EU:n tarjoamalla projektirahoituksella, jota täydennetään seutuyhdistyksen omarahoitusosuksilla.

Tärkeä osa alueellista kehittämistoimintaa ovat kehittämishankkeet, joissa voidaan hyödyntää merkittävästi oman rahoituksen "vipuvaikutusta" alueen hyväksi. Vuoden 2022 aikana oli käynnissä 34 hanketta. Tämän hankesalkun rahoituksen kokonaismäärä oli yhteensä 13,05 M€, josta NIHAKin oman hanketoiminnan osuus oli yhteensä 2,7 M€.

Jäsenmaksuilla kerättävää kuntien vastinrahointa aluekehitykseen kanavoivat seutuhallitus, jolle rahoitusesityksiä voi tehdä jatkuvan haun periaatteella. Vuonna 2022 jäsenmaksua kerättiin alueen kunnilta 15,50 € / asukas. Seutuhallitus kokoontui 8 kertaa vuoden 2022 aikana.

Henkilökunta

Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry

Yhteystiedot etunimi.sukunimi@nihak.fi, seutukunta@nihak.fi, puh. 044 445 7002, www.nihak.fi

Toimipisteet Pajatie 5, 85500 Nivala, Asematie 4 A, 86800 Pyhäjärvi, Rannantie 6, 86710 Kärsämäki, Reisjärventie 8, 85900 Reisjärvi

NIHAK PÄÄ- TAI OSATOTEUTTAJANA

1 ARVO

Edistetään alueen vähähiilisyttä ja energiatehokkuutta mm. auttamalla yrityksiä selvittämään energian kokonaiskulutus ja säästömahdollisuudet sekä näkemään materiaalien kierrätysmahdollisuudet.

2 Digiprocess

Tuetaan pk-yritysten digitaalista kypsyttä, digitaalisten palveluiden tuottamista, sekä pk-yritysten ja teollisuuden muodostamia digitaalisia ekosysteemejä.

3 Think Big

Tunnistetaan ja aktivoidaan kansainvälisen liiketoiminnan mahdollisuuksia alueen yrityksissä, monipuolistetaan alueen vientiyritys- ja vientituotepohjaa sekä nostetaan esille aiemmin tunnistamatonta tai hyödyntämätöntä potentiaalia.

4 UMBR-ELLA

Tarjotaan paikallisille yrityksille kasvu-mahdollisuuksia ulkomailla edistämällä muutoskyvykkyyttä sekä kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä.

5 UuLops – Uuden osaamisen lukio

Kehitetään lukioiden elinkeinoelämä ja korkeakouluysteistyöhön luontevan vuoropuhelun ja käytännön yhteistyön toimintamalli.

6 Digitaalinen palveluvienti

Tuodaan ulkopuolista näkemystä palveluyrityksen kasvuun kohdemarkkinoilta ja Suomesta. Hankkeessa kehitetään paikallisia palveluita verkostojen ja digitaalisten alustojen kautta vientituotteiksi.

7 Kansainväliset verkostot

Nostetaan NIHAKin valmiutta verkottua kansainvälisesti. Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan toimintamallia, jossa kehitysorganisaation henkilöstö verkostoituu suoraan tietyn kohdemaan tietyn toimialasektorin/liiketoimintasegmentin keskeisiin ja potentiaalsiin sidosryhmiin.

8 LAKU

Tarjotaan matkailuyrittäjille ja toimijoille mahdollisuus verkostoitua alueen matkailuyrittäjien kanssa ja kehittää digitaalisia palveluitaan sekä tuotteistamista.

9 Oulu South Goes Global

Käynnistetään Oulun eteläisen seutukuntien alueella aktiivinen kansainvälinen Invest in -toiminta.

10 VAUIHAUTOMO

Onko sinulla tai yritykselläsi uusi yritysidea? Tule mukaan yrityskiihdyttämöön! Tavoitteenamme on auttaa uudet tuoteja palveluideat mahdollisimman laadukkaasti ja nopeasti liiketoiminnaksi.

11 M3D

Vertaillaan eri 3D-tulostusmenetelmien suorituskykyä, laatua ja kilpailukykyä. Alueen yrityksiin viedään aktiivisesti tietoa ja yritykset voivat hyödyntää hankkeen tuottamaa tietoa toiminnassaan uusien avauksien käynnistämiseksi ja liiketoiminnan kehittämiseksi.

12 Muutoksen hallinta "Kasvun neliapila"

Hankkeessa henkilöstön ja johdon koulutuksilla luodaan sekä parannetaan prosesseja yrityksen hallinnan ja kyvykkyyden perustaksi. Lähtökohtana on kasvun neliapila, jossa jokainen lehti edustaa eri alueen resursseja.

13 ViVa

Mikroyrittäjä pääsee tekemään yritys-kohtaisen vastuullisuussuunnitelman ja kehittämään yrityksen vastuullisuustoimia konkreettisilla keinoilla.

14 KeMu

Kehitetään mikro- ja pk-yritysten sekä niiden henkilökunnan muutoskyvykkyyttä toteuttamalla muutoskyvykkyyden valmennusohjelma.

15 Bio 2 Haapajärven bioöljyalostamon toteutettavuustarkastelu

Haapajärvelle on löytynyt alueen mitataavaan erittäin hyvin sopiva biojalostamokonsepti. Hankkeessa tehdään konkreettinen toteutettavuustarkastelu.

16 NYT i4.0

Kehitetään alle 30-vuotiaiden yrittäjäyrystaitoja, parannetaan alueen alihankintaverkostoa, opitaan hyödyntämään Industry 4.0:n tarjoamia mahdollisuuksia sekä lisätään alueelle nuorten käynnistämisiä tuottamollisia ja teollisen tuotannon palvelua harjoittavia yrityksiä.

17 Seutukaupunkihanke

Tavoitteena kehittää seutukaupunkien verkostolle konkreettisia työkaluja, joiden avulla voidaan käynnistää ja tukea Seutukaupunkien alueille kiertotalousklustereiden markkinaehtoista kehittämistä.

18 Vahva palveluntuottajuus

Yritysrühmähankkeen kehittäminen kohdistuu neljän sote-alan osallistujayrityksen liiketoimintastrategioiden, osaamisen uudistumisen sekä tulevan sote maakuntamallin palvelutuottajuuden vahvistamiseen huomioiden muutosvaatimukset ja uudet mahdollisuudet.

19 Palvelut uusiksi

Yritysrühmähankkeen kehittäminen kohdistuu seitsemän hyvinvointi- ja sote-alan osallistujayrityksen yhteiseen liiketoiminnan kehittämiseen, palveluiden uudistamiseen ja yrittäjien osaamisen kehittämiseen.

Hankkeen nimi	2019	2020	2021	2022	2023	Rooli	Budjetti	NIHAK budjetti
1 ARVO						Osatoteuttaja	299 544	76142
2 Digiprocess						Osatoteuttaja	1 825 621	50 050
3 Think Big						Päätoteuttaja	499 789	499 789
4 UMBR-ELLA						Osatoteuttaja	252 000	23 000
5 UuLops - Uuden osaamisen lukio						Osatoteuttaja	588 501	34 224
6 Digitaalinen palveluvienti (yritysrühmähanke)						Päätoteuttaja	80 000	80 000
7 Kansainväliset verkostot						Päätoteuttaja	50 000	50 000
8 LAKU - Näkyvyyttä maaseutumatkailuun						Osatoteuttaja	374 928	70 118
9 Oulu South goes Global						Osatoteuttaja	623 064	311 532
10 VAUIHAUTOMO						Päätoteuttaja	378 520	315 587
11 M3D						Osatoteuttaja	433 200	53 710
12 Muutoksen hallinta "Kasvun neliapila"						Päätoteuttaja	403 624	403 624
13 ViVa- vihreä vastuullisuus mikroyrityksissä						Osatoteuttaja	394 147	94 133
14 KeMu						Osatoteuttaja	562 801	100 000
15 Bio 2 Haapajärven bioöljyalostamo						Päätoteuttaja	312 500	312 500
16 Nuorista tuottamollisia yrittäjiä i4.0:n aikakaudella						Osatoteuttaja	581 778	94 350
17 Seutukaupunkihanke						Osatoteuttaja	50 200	71 714
18 Vahva palveluntuottajuus						Päätoteuttaja	34 150	34 150
19 Palvelut uusiksi						Päätoteuttaja	33 865	33 865
							7 778 232	2 708 488

20 Digitaalinen tehdasinfrastruktuuri						Rahoittaja	796 850	
21 Monikampus						Rahoittaja	361 398	
22 KAIVASU						Rahoittaja	419 320	
23 MYTTY						Rahoittaja	425 184	
24 Kestävä tuulivoimarakentaminen						Rahoittaja	392 136	
25 My Way 2 – työtä, osaamista ja kohtaamisia						Rahoittaja	523 301	
26 Pyhäjärven Callio – Underground Rescue						Rahoittaja	739 288	
27 Huomisen metsänomistaja						Rahoittaja	201 920	
28 Duunitie						Rahoittaja	363 102	
29 Callio Energy Park						Rahoittaja	171 350	
30 Tuotanto 2027 (T27)						Rahoittaja	240 000	
31 OVI Yrityskauppakulttuurin kehittäminen						Rahoittaja	270 973	
32 Pyhäjoen vesistön ennallistamishanke						Rahoittaja	58 000	
33 Jätteen kaivos						Rahoittaja	170 000	
34 M3D investointi						Rahoittaja	140 000	
							5 272 822	
Hankkeiden yhteenlaskettu budjetti							13 051 054	

AUTAMME TEKEMÄÄN BISNESTÄ

www.nihak.fi

